

28.02.21

Innspill til forslag til Forskrift om nasjonal retningslinje for kreftsykepleierutdanning

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi har jobbet på feltet i 50 år og arbeidet inkluderer Norges største klinikk for seksuell helse. Vi driver ulike opplæringstiltak og fagutvikling for helsetjenesten via kurs og opplæring for helsepersonell over hele landet, studenter ved høgskoler og universiteter, for hospitanter, og for personer med minoritetsetnisk bakgrunn.

Vårt arbeid er forankret i prinsippet om at alle individer har kontroll og bestemmer fritt over egen kropp og seksualitet. Vi ønsker å svare i tråd med spørsmål nummer 6 at det er kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje. Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter er ikke nevnt i forslaget. Seksuell helse må ses i sammenheng med både psykisk og fysisk helse. Retningslinjen må ta utgangspunkt i at vi mennesker er seksuelle hele livet, og at alle har en seksualitet. Dette må inngå i et livsløpsperspektiv som i tillegg er inkluderende og som bidrar til å fremme mangfold.

Mange sykepleiere mangler kompetanse og kvier seg for å ta opp temaet seksuell helse.¹ Det å gi støtte, omsorg og veiledning til pasienten og pårørende bør inkludere seksuell og reproduktiv helse. En kreftdiagnose påvirker kroppen fysisk og psykisk, og dette påvirker seksualitet. Det er viktig med kunnskap om hvordan bivirkninger av kreftbehandlingen kan påvirke seksualfunksjonen, kunnskap om påvirkning av stråleskader og hvordan endret kroppsopplevelse endrer relasjon med partner. Kunnskap gir trygghet i utøvelse av helhetlig sykepleie. Seksuell helse er en bekymring for mange og studier påpeker hvor viktig det er at helsepersonell fjerner skam og tabu knyttet til dette.² Tematikken bør inngå som en naturlig del av informasjonen ved pasient og pårørende-samtale.

Sex og samfunn mener at utdanningen må sørge for nødvendig og relevant kunnskap og kompetanse innen seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Med vennlig hilsen,

Maria Røsok

Daglig leder

Tore Holte Follestad

Assisterende daglig leder

¹ Sykepleien 2020. [Sykepleiere kvier seg for å spørre om seksuell helse.](#)

² Kreftforeningen 2021. [Kreft og seksualitet.](#)

Sykepleien 2021. [Sykepleiere må kunne snakke om seksuell helse etter gynekologisk kreft.](#)

Forskersonen 2020. [Sykepleiere må tørre å spørre kreftpasienter om seksuell helse.](#)

Sykepleien 2018. [Seksualiteten etter kreften.](#)